

**Centralna narodna biblioteka
Crne Gore "Đurđe Crnojević" - Cetinje**

**PROGRAM RADA
za 2012. godinu**

Cetinje, mart 2012.

**<http://www.cnb.me>
e-mail: cnb@cnb.me**

**VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO KULTURE**

CNB "Đurđe Crnojević" Cetinje
Jelena Đurović, Direktor
Bulevar crnogorskih junaka 163
<http://www.cnb.me>
e-mail: cnb@cnb.me

PROGRAM RADA ZA 2012. GODINU

UVOD

Nastavak radova na rekonstrukciji, sanaciji i adaptaciji objekata CNB

Vlada Crne Gore je usvojila 2009. godine Program aktivnosti »Godina kulture« na Cetinju, koji podrazumijeva realizaciju brojnih projekata za period 2010-2013. Za 2012. godinu se planira završetak rekonstrukcije zgrade Biblioteke (bivše Italijansko poslanstvo) – podrumske prostorije. U ovom dijelu glavnog objekta je smještena služba za prijem serijskih publikacija, knjigovezačka radionica i pomoći magacini. Rekonstrukcija predviđa građevinske i zanatske radove, mašinske i elektro instalacije, zamjenu računarske i komunikacione mreže, itd. Na kraju, potrebno je, na osnovu Glavnog projekta, završiti i uređenje kompleksa CNB, u čijem sastavu se nalazi park površine 2,2 ha, tenisko igralište i parking prostori.

Programom „Cetinje – grad kulture“ u 2012. godini, ukoliko bude sredstava, predviđena je sanacija i objekta bivšeg Francuskog poslanstva, na kojem je u 2010. godini završena rekonstrukcija kompletнnog krova. Time bi i ovaj jedinstveni arhitektonski spomenik bio trajno sačuvan i dobio nove kulturne sadržaje kada je u pitanju prezentacija najznačajnijih fondova i zbirki CNB.

Objekat centralnog depoa Biblioteke je, takođe, jednim dijelom saniran (krov, fasada i trotoari), a za završetak svih neophodnih radova predviđeno je: zamjena prozora, rekonstrukcija električne instalacije, klima komore, ugradnja novog sistema PP zaštite i sistema video nadzora. CNB planira da projekt sanacije centralnog depoa, u vrijednosti od oko 900.000 €, kandiduje za donatorska sredstva.

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore

U 2012. godini se, shodno odredbama Zakona o bibliotečkoj djelatnosti, planira umrežavanje u sistem COBISS.CG svih preostalih **9 narodnih** biblioteka. Biće pokrenuta inicijativa za stvaranje preduslova, kako bi se određeni broj srednjoškolskih biblioteka priključio sistemu COBISS.

Tokom 2012. godine, vršiće se izrada novih zapisnika o fondu za sve postojeće članice sistema, s obzirom da se do kraja godine planira prelazak svih preostalih 18 biblioteka na COBISS 3 aplikaciju u dijelu vođenja podataka o fondu, kao i za novouključene biblioteke.

Planira se kontrola zapisa u lokalnim bazama 11 narodnih biblioteka, Univerzitetske biblioteke i 7 visokoškolskih bibliotek

U Odjeljenju se planira organizacija sljedećih kurseva za crnogorske bibliotekare:

Upotreba programske opreme COBISS2/Kreiranje zapisa u dva termina : od 19-22. marta 2012 (3dana) i od 08-11. oktobra 2912. (3 dana);

Upotreba programske opreme COBISS2/Preuzimanje zapisa i fond, takođe u dva termina: od 22-23. marta (2 dana) i od 11-12. oktobra 2012. (2 dana);

Upotreba Upotreba programske opreme COBISS2/ Katalogizacija - serijske publikacije od 09-10. aprila 2012. (2 dana);

Upotreba programske opreme COBISS3/Preuzimanje zapisa i fond, u dva termina: od 27-28. februara 2012.(2 dana) i od 28-30. maja 2012.(2 dana);

Upotreba programske opreme COBISS3/Preuzimanje zapisa i fond (za nove članice sistema COBISS.CG), u terminu od 07-10.novembra 2012.(3 dana);

Upotreba programske opreme COBISS3/Fond-serijske publikacij, u dva termina: od 30-31. maja 2012.(2 dana) i od 10-11. novembra 2012.(2 dana).

U skladu sa novim Pravilnikom o načinu izdavanja licenci za uzajamnu katalogizaciju, planiraju se **tri** roka za kandidate za sticanje licence: april, jul i oktobar 2012. godine.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju

U okviru Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilmova tokom 2012. godine, vršiće se mikrofilmovanje stare crnogorske periodike, prema usvojenoj listi prioriteta. U pitanju su sljedeći naslovi:

“Boka kotorska”, “Boka” – kalendar, “Boka” – list, “Bokeški vjesnik”, “Borba”, “Brđanin”, “Dan”, “Dnevni list”, “Domaći list”, “Dragoljub”, “Durmitor”, “Epoha”, “Gazzetta ufficiale”, “Glas Boke”, “Glas Boke” – iz drugog perioda, “Glas Crnogorca “ (1941), “Glas Crnogorca” (1942/1943), “Glas Crnogorca = La voce del Montenegro”, “Glas nacionalista”, “Glas naroda”, “Glas Zete”.

Obzirom da nije realizovano planirano skeniranje knjiga iz Zbirke stare i rijetke knjige, realizacija se planira tokom ove godine, i to publikacije: **Epistolae sancti Hieronymi iz 1496. godine**, kao i **7 rukopisnih knjiga – ljekaruša** sa ukupno **715** strana i **586** listova.

Takođe će se otpočeti sa skeniranjem najznačajnijih primjeraka građe iz kartografske i rukopisne zbirke.

Planira se izrada i pohrana ukupno **50** mikrofilmova iz fonda stare crnogorske periodike.

Za potrebe ažuriranja Digitalne biblioteke Crne Gore, planira se završetak skeniranja “Zetskog glasnika” (10 godišta), što je započeto 2011. godine.

Za početak godine, predviđeno je postavljanje on line Crnogorske bibliografije (32 toma) i izdavanje DVD sa digitalizovanom građom, kao i CD “Glasa Crnogorca”.

Obzirom da će se početkom 2012. godine izvršiti nabavka STORAGE-a za skladištenje digitalizovanih podataka i nedostajućih programa za internet prezentaciju digitalnih sadržaja, biće moguće implementirati web stranu **Digitalna biblioteka Crne Gore**. Na ovoj web stranici će u početku biti dostupni najznačajniji primjeri stare crnogorske periodike, stare i rijetke knjige, karata i rukopisa.

Projekti

- CNB je podnijela aplikaciju za projekat 4CULT - Inovativne tehnologije za održavanje i očuvanje KULTurnog nasljeđa na Jadranu za sredstva IPA CBC ADRIATIC. Nositelj Projekta CNB. Partneri : Dubrovnik, Sarajevo, Italija Početak projekta 2013. Budžet projekta 3.000.000 €. Trajanje 36 mjeseci. Početak realizacije – kraj 2012. godine
- MANUBALK – Očuvanje i obnova kulturne baštine u konfliktnim područjima na Zapadnom Balkanu za sredstva Evropske komisije. Nositelj Projekta Centar za konzervaciju knjige, Arl – Francuska. Partneri : Cetinje, Sarajevo i Niš. Budžet projekta 333.000 €. Trajanje 36 mjeseci. Početak realizacije – kraj 2012. godine

Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara Ministarstva kulture za 2012. godinu

- izrada projekata za konzervatorsko-restauratorsku zaštitu Zbirke "montenegrina", Zbirke stare knjige i Rukopisne zbirke CNB;
- konzervacija i restauracija plakata i starih knjiga, restauracija i konzervacija poveza
- (oko 100 primjeraka);
- izrada kožnih poveza za konzervirane i restaurirane knjige iz Zbirke Stare i rijetke knjige (300 primjeraka);
- skeniranje i digitalizacija 5.000 stranica značajnih publikacija iz kulturne istorije Crne Gore;
- sprovođenje otkupa knjiga u cilju kompletiranja Zbirke "montenegrina" i Zbirke stare i rijetke knjige nedostajućim naslovima;
- izložba Stara i rijetka knjiga u fondovima CNB (priprema izložbe, katalog, dizajn, stampa, pozivnice);
- prevod i objavljivanje priručnika i međunarodnih smjernica za digitalizaciju bibliotečke građe;
- objavljivanje fototipskih izdanja ;
- dovedjacija stručnog kadra (seminari, specijalistički kursevi, ljetne škole- radionice, razmjena stručnjaka).

Budžet za realizaciju: 64.000,00€

Projekti vezani za realizaciju Akcionog plana za implementaciju Menadžment plana Istoriskog jezgra Cetinja:

- Izrada „Vodiča kroz fondove i kolekcije CNB“ u štampanoj i elektronskoj formi na nekoliko jezika;
- Digitalizacija kolekcije starih crnogorskih fotografija i razglednica;
- Izrada web portala „Digitalna biblioteka Crne Gore“;
- Izrada promotivnog materijala sa znakom CNB „Đurđe Crnojević“ na više jezika.

CNB će i u 2011. godini nastaviti učešće u međunarodnim projektima **TEL (The European Library)**, **Europeana**, **World Digital Library**, **ISBN**, **ISSN**. Planira se uključivanje digitalnih dokumenata i kolekcija crnogorske pisane baštine na najpoznatije svjetske portale digitalizovane bibliotečke građe.

Krajem 2010. godine potpisani je **Ugovor sa OCLC** (Online Computer Library Center) o dostupnosti uzajamnog kataloga crnogorskih biblioteka COBIB.CG u WorldCat-u, napoznatijem i najvećem svjetkom elektronском katalogu. Zauzvrat, sve članice COBIB.CG moći će godišnje preuzimati 20000 bibliografskih zapisa iz WorldCat-a.

Tokom prve polovine 2012. godine, planira se, uz pomoć IZUM-a iz Maribora, dostavljanje bibliografskih zapisa iz baze COBIB.CG u najveći svjetski bibliotečki katalog WorldCat, kao i da se aktivira servis *First Search*.

Obzirom da se ove godine očekuje novi dizajn web strane TEL-a (The European Library), otpočeće se postavljanje digitalizovanih sadržaja iz fondova CNB na ovaj evropski portal.

Web sajt **Virtuelni muzej Crne Gore – Galeria Montenegro** prestavlja zajednički projekat digitalizacije CNB i Konzorcijuma NOVARAIS iz Rima, koji ima za cilj da se postupcima digitalizacije istorijska dokumenta učine dostupnim široj i naučnoj javnosti putem interneta. Početkom 2011. godine, digitalizacija 5 starih i vrijednih knjiga iz fondova CNB biće završena i dostupna na pomenutom sajtu. To su: **Služabnik**, 1554. godine, **Oktoih petglasnik**, oko 1560. godine, **Triod posni**, 1561. godine, **Gelius, Aulus: Noctae Atticae**, 1477. godine i **Trebnik**, 1837. godine.

Ove vrijedne publikacije biće dostupne i na sajtu „Digitalna biblioteka Crne Gore“, koja će, već je rečeno, biti postavljena na internet 2011. godine.

Matična služba

U cilju obavljanja stručnog nadzora, u junu 2012. godine, planira se obilazak 20 narodnih/gradskih biblioteka i Univerzitetske biblioteke.

Matična služba će voditi evidencije, statistike i pregledе o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Na osnovu obaveze iz *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra biblioteka na teritoriji Crne Gore*, nastaviće se izrada centralnog registra svih crnogorskih biblioteka.

Revizija fondova i reorganizacija smještaja

Poslovi na reviziji fondova CNB odvijaće se kroz nastavak reorganizacije smještaja fondova knjiga i periodike u glavnom depou, nacionalne kolekcije „montenegrina“ i ostalih kolekcija u objektu bivšeg Francuskog poslanstva.

Revizija fondova i reorganizacija smještaja planira se, u prvom redu, u Muzejskom odjeljenju, gdje je da se završi reorganizacija smještaja crnogorskih nedjeljnih i ostalih novina (1945-2009) i crnogorskih časopisa (1945-2009). Ova aktivnost je trajala tokom čitave 2011. godine. Prema utvrđenom planu, dio ovog fonda iz Muzejskog odjeljenja trajno se izmješta u adekvatno obezbijeden prostor glavnog depoa CNB.

Iako je bilo predviđeno planom za 2011. godinu, povlačenje naslova iz osnovnog fonda i njihovo uključivanje u zbirku „Montenegrina“ zbog njenog kompletiranja, nije došlo do realizacije. U pitanju je oko 5000 naslova, za koje je potrebno sprovesti potrebnu proceduru u inventarnim knjigama, uz kontrolu kartoteka multiplikata i rezervi crnogorskog obaveznog primjerka, zatim postupak stručne obrade i dodjelu signaturalnih oznaka Muzejskog fonda.

Poslovi na reorganizaciji fondova u centralnom depou, su uspješno realizovani kroz učešće CNB u programu „Javni rad“ Zavoda za zapošljavanje, tokom 2009, 2010. i 2011. godine. Na osnovu dosadašnjeg iskustva i izuzetnih pokazatelja uspješnosti u realizaciji, CNB će i 2012. godine podnijeti zahtjev Zavodu za zapošljavanje Crne Gore za nastavak projekta „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike“.

Formiranje izdavačkog savjeta CNB i redakcije časopisa

Iako je bilo planirano u 2010. godini, imenovanje izdavačkog savjeta Biblioteke i donošenje Pravilnika o radu Izdavačkog savjeta nije realizovano, prije svega, zbog kašnjenja u donošenju novog Statuta Biblioteke, kojim će se predvidjeti donošenje pravilnika.

Stoga je prioritet u 2012. godini formiranje Izdavačkog savjeta, sa zadatkom da redefiniše izdavačku politiku Biblioteke, razmatra izdavačke planove, imenuje Redakciju časopisa i urednike posebnih izdanja.

Izdavačka djelatnost

Tokom 2012. godine, biće završeni sljedeći rukopisi tekuće nacionalne bibliografije u elektronskom izdanju:

- Crnogorska bibliografija : monografske publikacije – 2009,
- Crnogorska bibliografija : monografske publikacije – 2010, i
- Crnogorska bibliografija : prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima radova - 2011

Osim toga, planira se publikovanje sljedećih publikacija:

- Bibliografija crnogorskih bibliografija, autora Milorada Milovića,
- Prepiska Čeda Vukovića,
- Vladimir i Kosara, autora Miraša Martinovića
- Jubilarni broj „Bibliografskog vjesnika“, br. 1-3/20011 i br. 1-3/2012,
- Vodič kroz fondove CNB

Sa Projekta *Crnogorska bibliografija 1494-1994. godine* biće objavljen tom ***Tom. IV, knj. 1 : Bibliografija na srpskohrvatskom i drugim jezicima naroda i narodnosti bivše SFRJ o Crnoj Gori i Crnogorcima***, autora Radisava Cajića.

U ovoj godini, planira se *on line* i DVD izdanje Crnogorske bibliografije (32 toma), kao i CD “Glasa Crnogorca”.

Međunarodna saradnja, konferencije

U zavisnosti od finansijskih sredstava, tokom 2012. godine, planira se učešće CNB na sljedećim konferencijama:

- Generalna konferencija IFLA-e, Helsinki, Finska – 1 učesnik;
- (Za vrijeme trajanja IFLA konferencije biće održan i sastanak CDNL – Conference of Directors of National Libraries);
  - Konferencija Evropskih nacionalnih biblioteka (CENL) – 1 učesnik;
  - Projekat TEL – 2 učesnika u radnim grupama (Kontakt grupa i Tehnička grupa);
  - Godišnji ISBN sastanak - (mjesto sastanka se od strana Međunarodne ISBN agencije određuje tek u aprilu ili maju)
  - Sastanak direktora Nacionalnih ISSN centara

CNB će nastaviti međunarodnu razmjenu publikacija sa oko 70 institucijama u svijetu, nacionalnim i univerzitetskim bibliotekama, akademijama nauka i slavističkim centrima.

Promjena podzakonskih akata CNB i u bibliotečkoj djelatnosti

Na osnovu novog Zakona o biliotečkoj djelatnosti i Odluke o organizovanju JU Nacionalne biblioteke Crne Gore »Đurđe Crnojević«, u 2012. godini predстоji donošenje novih akata: Statuta, Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, imenovanje Savjeta i promjena naziva Biblioteke. Osim toga, predstoji donošenje još 4 podzakonska akta od strane Ministarstva kulture:

- Pravilnik o bibliotečkom osoblju i bližim uslovima i načinu sticanja stručnih zvanja;
- Pravilnik o izdavanju licenci za uzajamnu katalogizaciju;
- Nacionalni standardi za digitalizaciju kulturnih dobara;
- Nacionalni standardi i stručna uputstva za obradu bibliotečke gradje.

U 2012. godini se očekuje usvajanje u Skupštini Crne Gore i novog Zakona o izdavaštvu, koji je od posebnog značaja za CNB, jer će njim biti regulisano obavezno dostavljanje publikacija. U njemu će prvi put biti definisane prava i nadležnosti CNB u pogledu izdavanja CIP-zapisa, ISBN i ISSN brojeva i drugih međunarodnih oznaka za određenu bibliotečku građu, kao i obaveze izdavača i štampara u odnosu na Biblioteku.

Ostale redovne aktivnosti

Nabavka i kompletiranje fondova

Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova će u 2012. godinu prenijeti zaostatak na inventarisanju obaveznog primjerka iz Srbije i Vojvodine za šest mjeseci 2011. godine (monografske publikacije). Dopunjavanje fonda novim bibliotečkim jedinicama biće znatno slabije nego prethodnih godina, jer je krajem 2011. godine stupio na snagu novi Zakon o izdavaštvu u Republici Srbiji i biće prekinuta dosadašnja praksa razmjene obaveznog primjerka sa Crnom Gorom. Zbog toga je potrebno planirati mnogo veći budžet za kupovinu publikacija sa teritorije bivših jugoslovenskih republika, naročito novih izdanja za kolekciju „montenegrina“.

CNB iz godine u godinu ima velikih problema na prikupljanju obaveznog primjerka sa teritorije Crne Gore. Donošenje novog Zakona o izdavaštvu i obaveznom primjerku je od presudne važnosti za ostvarivanje osnovnih funkcija nacionalne biblioteke – prikupljanje, stručnu obradu i čuvanje obaveznog crnogorskog primjerka.

Iako je CNB planirala da još 2010. godine pokrene pitanje prikupljanja i arhiviranja elektronskih publikacija objavljenih na internetu, koje nose oznaku nacionalnog domena - .me (on line izdanja, web stranice i sl.), do realizacije nije došlo, tako da se ova obaveza prenosi i u 2012. godinu.

U nabavnoj politici prioritet biće i ubuduće publikacije za fond "montenegrina" i Zbirku stare i rijetke knjige.

U cilju sistematskog popunjavanja nedostajućim brojevima pojedinih naslova crnogorskih novina i časopisa, u 2012. godini se planiraju intenzivnije aktivnosti na reklamiranju nedostajućih brojeva periodičnih publikacija. Popis svih deziderata bi trebalo postaviti na web stranicu CNB, kako bi zainteresovane institucije i pojedinci mogli, na osnovu relevantnih podataka, ponuditi na poklon ili otkup brojeve koji nedostaju Biblioteci. Posao na izradi ovog popisa se, takođe, prenosi u 2012. godinu.

Obrada publikacija

U Odjeljenju za stručnu obradu se planira izvršavanje tekućih poslova: unos bibliografskih zapisa u elektronski katalog monografskih publikacija (za osnovni i muzejski fond, dobijenih putem obaveznoga primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom). Uglavnom će se raditi preuzimanje zapisa putem COBISS.Net-a kada je u pitanju obavezni primjerak iz Srbije i Vojvodine (Prijemno odjeljenje). Redovni poslovi na kreiranju, ažuriranju, preuzimanju i redakciji bibliografskih zapisa za monografske publikacije u elektronski katalog obavljaće se na nivou prethodnih godina (oko 10.000). Vršiće se obrada crnogorskih serijskih publikacija, obrada Kartografsko-geografske (oko 1000) i Muzičke zbirke (oko 1000 štampanih muzikalija).

Agencija za ISBN i ISSN će izrađivati CIP-zapise, dodjeljivati ISBN i ISSN brojeve i bar cod-ove za monografske i serijske publikacije, za potrebe crnogorskih izdavača

Izvršiće se trajno smještanje Rukopisne zbirke – odlaganje rukopisa i dokumenata u kutije od beskiselinskog papira, selekcija građe (izdvajanje jedinica koje ne pripadaju ovoj zbirci) i nastaviti poslovi na sređivanju obimne rukopisne zaostavštine Čeda Vukovića.

Kao i prethodnih godina, biće izrađen popis crnogorskih izdavača za PIID (Međunarodni adresar izdavača uključenih u sistem ISBN) za 2011. godinu i dostavljen u sjedište Međunarodne ISBN agencije u Londonu.

Kultурне aktivnosti. Izložbe

Biblioteka će i ove godine raditi na organizaciji raznih kulturnih aktivnosti i izložbi. Predviđeno je nekoliko značajnih izložbi i kulturnih manifestacija:

- Izložba stare i rijetke knjige iz fondova CNB;
- Izložba »20 godina od smrti Mihaila Lalića«
- Izložba »20 godina od smrti Borislava Pekića«
- Izložba »Čarls Dikens – 200 godina od rođenja«
- Promocije novih izdanja CNB: »Biobibliografija Dragana Radulovića«, »Serdarev grob« Novaka Kilibarde«, »Bijeli gavran« Borislava Jovanovića, »Crnogorske bibliografije, tom III, knj. 9«, Nikole Rackovića, »Crnogorske bibliografije, tom IV, knj. 2«, Radislava Cajića, »Crnogorske bibliografije, tom II, knj. 2«, Dragice Vojinović, »Glas Crnogorca« na CD-u, »Crnogorska bibliografija 1494-1994« na CD-u, jubilarni broj »Bibliografskog vjesnika« povodom 50 godina izlaženja
- Promocija romana »Sin« Andreja Nikolaidisa;
- Međunarodni sajam knjiga u Podgorici;
- Međunarodni sajam knjiga u Beogradu;
- Međunarodni sajam knjiga u Frankfurtu;
- Međunarodni sajam knjiga u Lajpcigu;
- Saradnja sa školama u vidu edukativnih programa, književnih večeri, razgovora sa poznatim književnicima...itd.;
- Obilježavanje 23. aprila – Međunarodnog dana knjige.

Zaštita i korišćenje fondova

Rad na konzervaciji i restauraciji primjeraka iz Zbirke stare i rijetke knjige biće nastavljen u 2012. godini. Obzirom da je Ministarstvo kulture odobrilo namjenska sredstva za Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara, za ovu godinu se planira povezivanje u koži 300 konzerviranih i restauriranih primjeraka. U cilju realizacije, angažovan je specijalista-knjigovezac iz Beograda.

Knjigovezačka radionica će vršiti povezivanje novih naslova novina i revijalnih izdanja, kao i popravku i prepovezivanje oštećenih primjeraka iz svih fondova Biblioteke.

Medunarodne aktivnosti i saradnja

CNB će nastaviti svoju međunarodnu aktivnost i saradnju sa vodećim bibliotečkim asocijacijama: IFLA, LIBER, CDNL, ISBN, ISSN, UNESCO i dr. Biblioteka će biti usmjerena na realizaciji obaveza u Projektu TEL (The European Library - Evropska biblioteka), i kroz učešće u radnim grupama Projekta (Kontakt grupa i Tehnička grupa). Takođe, nastaviće se aktivno učešće u regionalnom projektu COBISS.Net, izradi baze podataka Index translationum, kao i saradnja sa drugim nacionalnim bibliotekama (razmjena publikacija, iskustava i stručnjaka).

Nastaviće se aktivno učešće u regionalnom projektu COBISS.Net, izradi baze podataka Index translationum, kao i saradnja sa drugim nacionalnim bibliotekama (razmjena publikacija, iskustava i stručnjaka).

Prisustvovanje međunarodnim konferencijama (CENL, CDNL, LIBER, EUROPEANA, SEEDI).

Kadrovske potrebe

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u CNB predviđa 94 izvršilaca. Trenutno na osnovu ovog akta, Biblioteci **nedostaje 14 izvršilaca**. Ova radna mjesta je neophodno što prije popuniti, kako bi svi redovni i razvojni programi CNB mogli uspješno da se realizuju.

Postoji mogućnost da tokom 2012. godine dva izvršioca raskinu radni odnos po osnovu penzionisanja.

Biblioteka će biti angažovana na obuci jednog pripravnika sa visokom stručnom spremom.

Jelena Đurović
D i r e k t o r

ODJELJENJE ZA POPUNJAVANJE, KORIŠĆENJE I ČUVANJE FONDOVA

Dragica Lompar, v.d. rukovodioca

Program rada za 2012. godinu predviđa realizaciju osnovnih zadataka Odjeljenja. Prioritet u radu predstavlja rješavanje nedostatka prostora u centralnom depou za odlaganje novina. Stoga je potrebno i u ovoj godini nastaviti sa realizacijom projekta „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike“, u cilju rješavanja problema smještaja dnevnih i ostalih novina iz obaveznog primjerka Crne Gore, Srbije i Vojvodine. Problem je naročito izražen u dijelu depoa, koji je predviđen za ulaganje dnevnih novina.

Novim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta Biblioteke treba predvidjeti povećanje broja izvršilaca u ovom Odjeljenju. Zbog raznovrnosti poslova, u organizacionom smislu veoma je teško planirati i realizovati brojne zadatke, naročito na poslovima crnogorskog obaveznog primjerka, međunarodne razmjene, pružanja usluga korisnicima, kulturnih i marketinških aktivnosti. Ovo najbrojnije Odjeljenje u CNB ima najmanje izvršilaca sa visokom školskom spremom (3), tako da je potrebno dodatno pojačanje stručnim bibliotečkim kadrovima.

Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova će u 2012. godinu ući sa zaostatkom od 6 mjeseci na inventarisanju monografskih publikacija. Uz smanjeni priliv bibliotečkog materijala iz Srbije i Vojvodine, Odjeljenje bi moglo da riješi pomenuti zaostatak, po uslovom da zaposleni na ovim referatima tokom godine nemaju većih otsustvovanja.

Kompletiranje fondova

Usvajanjem novih zakona o izdavaštvu i obaveznom primjerku, stvorice se pravni uslovi za unapređenje saradnje između CNB i izdavačkih i štamparskih kuća u Crnoj Gori, po osnovu prikupljanja štampanog obaveznog primjerka, ali i svih vrsta elektronskih publikacija.

Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova će kontinuirano vršiti reklamiranje nedostajućih naslova, u neposrednom kontaktu sa izdavačima, štamparijama i autorima. Od ostalih vidova kompletiranja, prioritet u nabavci predstavljaju publikacije za zbirku „Montenegrina“ i Zbirku stare i rijetke knjige, kao i leksikografska izdanja i rječnici.

Kada su u pitanju elektronske publikacije, naročito on line izdanja koja nose oznaku nacionalnog domena .me, u 2012. godini se mora započeti sa njihovom identifikacijom i prikupljanjem.

Međunarodna razmjena publikacija

CNB će nastaviti da vrši razmjenu crnogorskih monografskih i serijskih publikacija sa oko 70 biblioteka i slavističkih centara u svijetu. Međunarodna razmjena publikacija iziskuje velika finansijska sredstva, zbog visokih poštanskih troškova. Za ovu namjenu potrebno je u 2012. godini izdvojiti oko 6-7.000 eura, kao i za troškove godišnjih članarina u međunarodnim bibliotečkim asocijacijama.

Odjeljenje će nastaviti da vrši dodjeli ISSN brojeva za crnogorske periodične publikacije i redovno dostavlja podatke Međunarodnom ISSN centru u Parizu.

Kulturne aktivnosti. Izložbe

U 2012. godini, predviđeno je nekoliko značajnih izložbi i kulturnih manifestacija:

- Izložbe »Stare i rijetke knjige iz fondova CNB, »20 godina od smrti Mihaila Lalića«, »20 godina od smrti Borislava Pekića«, »Čarls Dikens – 200 godina od rođenja«.
- Promocije novih izdanja CNB: »Biobibliografija Dragana Radulovića«, »Serdarev grob« Novaka Kilibarde«, »Bijeli gavran« Borislava Jovanovića, »Crnogorske bibliografije, tom III, knj. 9«, Nikole Rackovića, »Crnogorske bibliografije, tom IV, knj. 2«, Radislava Cajića, »Crnogorske bibliografije, tom II, knj. 2«, Dragice Vojinović, »Glas Crnogorca« na CD-u, »Crnogorska bibliografija 1494-1994« na CD-u, jubilarni broj »Bibliografskog vjesnika« povodom 50 godina izlaženja
- Promocija romana »Sin« Andreja Nikolaidisa;
- Međunarodni sajmovi knjiga u Podgorici, Beogradu, Lajpcigu i Frankfurtu;
- Saradnja sa školama u vidu edukativnih programa, književnih večeri, razgovora sa poznatim književnicima...itd.;
- Obilježavanje 23. aprila – Međunarodnog dana knjige;
- III Festival harmonike – HARMONIKA FEST.

Korišćenje i zaštita fondova

Usluživanje korisnika i međubibliotečka pozajmica će se odvijati na način i pod uslovima koje propisuje Pravilnik o korišćenju fondova. Dopunjavanje fonda novim bibliotečkim jedinicama biće znatno manji nego ranijih godina, zbog obustavljanja razmjene obaveznog primjerka sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske.

U Konzervatorskoj laboratoriji će se nastaviti rad na konzervaciji i restauraciji Zbirke stare i rijetke knjige. Za ovu godinu se planira povezivanje u koži 300 konzerviranih i restauriranih primjeraka. U cilju realizacije, angažovan je jedan specijalista-knjigovezac iz Beograda, koji će istovremeno biti instruktor za jednog zaposlenog iz CNB, kako bi se osposobio za samostalno obavljanje složenih poslova na izradi kožnih poveza.

Za rad konzervatorske laboratorije, predviđa se nabavka nove opreme, koja bi dodatno povećala kvalitet konzervatorskih postupaka. Nastaviće se kontinuirano praćenje stanja fondova i predlaganje mjera zaštite

Knjigovezačka radionica će, u skladu sa planom, vršiti povezivanje novih naslova novina i revijalnih izdanja, kao i popravku i prepovezivanje oštećenih prumjeraka iz svih fondova Biblioteke

Očekuje se na godišnjem nivou oko 2000 korisničkih zahtjeva, oko 200 zahtjeva za međubibliotečku pozajmicu i priliv oko 5.000 novih naslova.

ODJELJENJE ZA STRUČNU OBRADU BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

Rukovodilac Natalija Bokan

U ovoj godini, prevashodno će se raditi na unosu zapisa u elektronski katalog za monografske i serijske publikacije. Nastaviće serad na obradi monografskih publikacija iz Legata Pavla Mijovića, koji je započet u prošloj godini.

U Mužičkoj zbirci će se nastaviti sa obradom notnog materijala (štampanih muzikalija), dok će se u Kartografsko-geografskoj zbirci raditi na unosu presavijenih karata (sig. Kr I). Krajem 2011. godine započeto preseljavanje Zbirke rukopisa će se nastaviti, pri čemu će se vršiti nova sistematizacija građe. To će podrazumijevati i izvlačenje određenih djelova koji po formi ili sadržaju ne ispunjavaju kriterijume da bi se našle u ovoj zbirci.

Radiće se na izradi CIP-zapisa za potrebe crnogorskih izdavača i uključivanje izdavača u ISBN bazu, dodjela ISBN brojeva i bar kodova za monografske publikacije, kao i izrada CIP-zapisa za serijske publikacije, indeksiranje članaka. I u ovoj godini će se raditi popis prevedenih djela crnogorskih izdavača za potrebe UNESCO-ove baze - Index translationum.

Izradiće se i poslati podaci (2011) za crnogorske izdavače za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN).

Obrada i redakcija monografskih publikacija

U Odjelenju se planira izvršavanje tekućih poslova: unos bibliografskih zapisa u elektronski katalog za monografske publikacije (za osnovni i muzejski fond), dobijenih putem obaveznoga primjerka, razmjenom, poklonom i kupovinom. Kada je u pitanju obavezni primjerak iz Srbije i Vojvodine, malo je publikacija za koje je potrebno kreirati novi zapis. Uglavnom će se raditi preuzimanje zapisa putem COBISS.Net-a. Redakcija monografskih publikacija će se vršiti za sve zapise koji su kreirani u CNB, bilo da su primjerici za osnovni fond ili fond "Montenegrina".

Obrada serijskih publikacija

Bibliotekar - redaktor će raditi na obradi serijskih publikacija, izradi CIP-a, a po potrebi i indeksiranju članaka (poslovi na indeksiranju članaka se inače obavljaju u Bibliografskom odjelenju). Radno mjesto bibliotekara na obradi serijskih publikacija je i dalje upražnjeno.

U prošloj godini je završen unos zapisa u elektronski katalog za dnevne novine "Vijesti", pa će se u ovoj godini započeti bibliografska obrada dnevnih novina „Pobjeda“ i „Dan“.

Planira se i unos zapisa u elektronski katalog za serijske publikacije (novine i časopisi) iz fonda "Montenegrina", pri čemu bi se ovi poslovi obavljali u Muzejskom odjelenju.

Radiće se na prevazilaženju problema i pronalaženju rješenja kada je u pitanju signiranje i inventarisanje ove građe.

Obrada posebnih zbirk

U 2012. godini će se nastaviti sa unosom zapisa u elektronski katalog štampanih muzikalija (notni materijal). Preuzeti zapisi će se redigovati. Lijepiće se nove signaturne naljepnice, kao i naljepnice stampane na termalnom stampaču.

Nastaviće se poslovi na unosu zapisa u elektronski katalog presavijenih karata (signature Kr I). Ovi poslovi su bili započeti krajem prethodne godine. Preuzeti zapisi će se redigovati. Riješiće se i problemi vezani za inventarisanje ove građe. Šampaće se i lijepiti naljepnice sa termalnog štampača.

Do kraja januara 2012. godine biće okončan posao na sistematizaciji, tehničkoj obradi i smještaju rukopisne zaostavštine Čeda Vukovića. Slijedi preseljenje ove zbirke u namjenski opremljenu prostoriju za smještaj i korišćenje. Planirano je da se, uporedo sa preseljenjem, radi nova sistematizacija građe, koja će obuhvatiti i izlučivanje materijala koji po formi ili sadržaju ne pripadaju Rukopisnoj zbirci. Građa će se iz postojećih fascikli prebaciti u nove koverte, odnosno kutije od beskisjelog papira, koje su nabavljene u cilju boljeg čuvanja ove specifične građe. Takođe su nabavljene i adekvatne folije za smještaj starih fotografija koje se nalaze u ovoj zbirici.

Usluge izdavačima, izrada CIP-a, ISBN agencija

I u ovoj godini radiće se na unosu CIP-zapisa, dodjelu ISBN broja, uključivanje u ISBN bazu podataka i dodjelu bar-koda za monografske publikacije za potrebe crnogorskih izdavača. Na ovim poslovima će raditi dva bibliotekara redaktora, a planirano je da će biti izrađeno oko 1000 CIP – zapisa za monografske publikacije.

Ostali poslovi

Kao i prethodnih godina, i ove godine se planira izrada popisa crnogorskih izdanja (prevoda) za 2011. godinu za potrebe UNESCO-ove baze prevedenih djela – Index translationum..

Izradiće se popis crnogorski izdavača za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN). Podaci za 2011. godinu biće upućeni u sjedište Međunarodne ISBN agencije u Londonu i uključeni u najnovije godišnje izdanje PIID-a.

Radiće se na odabiru građe iz postojećih zbirki koja će biti digitalizovana u Centru za mikrofilmovanje i digitalizaciju.

Edukacija i instruktorski rad

U Odjeljenju će se vršiti edukacija bibliotekara pripravnika i instruktorski rad sa kandidatima iz drugih biblioteka za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita. Takođe se planira obuka jednog bibliotekara – redaktora (Kartografsko-geografska zbirka) u Narodnoj biblioteci Srbije.

BIBLIOGRAFSKO ODJELJENJE

Rukovodilac Milorad Milović

Program rada za 2012. godinu predviđa realizaciju glavnih zadataka Odjeljenja. Nastaviće se rad na rukopisima tekućih bibliografije monografskih publikacija za 2009, 2010, 2011 i 2012. godinu, kao i na tekućim bibliografijama članaka za 2011. i 2012. godinu.

Tekuća bibliografija – monografske publikacije

Od prošle godine pripremljeni rukopisi tekućih bibliografija se publikuju u elektronskom izdanju. Time je prestalo štampanje ovih bibliografija. Na taj način se dolazi do značajne uštede finansijskih sredstava koja su potrebna za troškove štampanja. Nastaviće se rad i na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : monografske publikacije : 2009.* godina, kumuliranjem zapisa koji po kriterijumima i periodu pripadaju ovoj bibliografiji. U tom cilju, potrebno je, prije svega, pretražiti bazu CIP zapisa koji su urađeni u CNB za naznačenu godinu i identifikovati naslove knjiga koje Biblioteka nije dobila, te preuzeti aktivnosti u vezi njihove nabavke za potrebe bibliografije i zbirke *Montenegrina*. U neposrednoj komunikaciji sa autorima, izdavačima i štamparima moguće je dio nedostajućih naslova nabaviti, a ostali će biti registrovani kao deziderati do momenta njihove nabavke.

Na osnovu odgovarajućih indikatora u COBISS-u moguće je pretražiti zapise knjiga koje su obradile druge biblioteke u Crnoj Gori, koje ne posjeduje CNB, a koje po kriterijumima pripadaju ovoj bibliografiji i zbirci *Montenegrina*. Ti zapisi će biti preuzeti za lokalnu bazu Biblioteke i označeni kao deziderati, a istovremeno će biti uključeni i u bibliografiju. Nakon toga, uslijediće pregledanje elektronskih izdanja tekućih bibliografija država u okruženju, s ciljem pronaalaženja zapisa koji se odnose na crnogorske autore ili na Crnu Goru. Putem COBISS.Net-a, označeni zapisi će biti preuzeti i priključeni bibliografiji. I ovi zapisi će biti registrovani kao deziderati, do eventualne nabavke tih knjiga. Time će biti završeno prikupljanje zapisa za tekuću bibliografiju knjiga za 2009. godinu.

Sljedeći korak je izrada više probnih ispisa u cilju redigovanja zapisa i drugih brojnih intervencija u ispisima, do konačne pripreme rukopisa za publikovanje. Ovu bibliografiju je moguće završiti do jeseni 2012. godine.

Istovremeno, vršiće se kumuliranje zapisa i za tekuće bibliografije knjiga za 2010, 2011 i 2012. godinu.

Tokom godine, radiće se na pripremi elektronskog izdanja tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2006.* godina. Ova bibliografija je već objavljena u štampanom obliku. Elektronsko izdanje će predstavljati njen dopunjeno izdanje sa novim zapisima koji su prikupljeni nakon njenog štampanja. Planira se njen postavljanje na web sajtu Biblioteke do kraja kalendarske godine.

U skladu sa objektivnim mogućnostima vršiće se kumuliranje zapisa za tekuće bibliografije knjiga – period 2002-2006 i za retrospektivne bibliografije monografskih publikacija – period 1995 – 2001. godina.

Tekuća bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika

Nastaviće se rad na započetom rukopisu tekuće bibliografije članaka za 2011. godinu popis priloga iz *Pobjede* i iz zbornika radova. Time će biti završen popis članaka za naznačeni period. Nakon toga će uslijediti izrada više probnih ispisa, radi redigovanja zapisa i samih podataka u ispisima u cilju pripreme bibliografije za publikovanje. Ovu bibliografiju je

moguće završiti i pripremiti za objavljivanje u elektronском изданju до kraja kalendarske godine.

U međuvremenu, nastaviće se rad na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2012.* godina, popisom priloga iz tekuće produkcije naslova crnogorskih časopisa, novina i zbornika radova, po utvrđenim kriterijumima.

Retrospektivna Crnogorska bibliografija 1494-1994

Projekat izrade *Digitalna crnogorska bibliografija 1494-1994*, započet prošle godine biće završen do polovine 2012. godine. To podrazumijeva da cijelokupna digitalizovana građa ove edicije u 32 knjige bude u obliku elektronskog izdanja postavljena na sajtu Biblioteke. Na taj način biće omogućen on line pristup i pretraživanje preko Interneta ove značajne edicije.

Digitalno izdanje *Crnogorske bibliografije 1494-1994* biće publikovano i na DVD-u, koji će sadržati skenirane tekstove svih, do sada publikovanih bibliografija sa Projekta i pretraživače koji će biti povezani sa registrima i skeniranom građom.

Edukacija i instruktorski rad

Bibliograf, koji je upisao postdiplomski studij bibliotekarstva i informacionih nauka na Sveučilištu u Zadru uspješno je položila sve ispite i početkom godine će braniti magistarski rad. Vršiće se obuka kandidata za polaganje bibliotekarskog ispita uoči proljećnog i jesenjeg ispitnog roka.

Oprema

U 2012. godini se planira nabavka tri PC računara za Bibliografsko odjeljenje. Postojeći računari su stari po deset godina, pa dolazi često do kvarova koji prilično usporavaju normalan proces rada

Izdavačka produkcija

Tokom 2012. godine biće pripremljeni za objavljivanje sljedeći rukopisi:

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2006;
Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2009 i
Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2011.

MUZEJSKO ODJELJENJE

Rukovodilac Slavica Glendža

Programom rada Muzejskog odjeljenja za 2012. god. se prvenstveno planira nastavak realizacije Plana reorganizacije smještaja i nove prezentacije zbirki koje se u njemu čuvaju. Naime, preostalo je da se, prema urađenom Planu, izvrši reorganizacija smještaja i nova prezentacija tekućih crnogorskih novina (1946-2011) i tekućih crnogorskih časopisa (1946-2011) fonda „Montenegrina“. Plan podrazumijeva nastavak rada na izmještanju i reviziji tekućih crnogorskih novina (osim dnevnog lista „Pobjeda“), započetog u 2011. godini, od signaturnog broja Mn-381 do Mn-758 iz Muzejskog odjeljenja u adekvatno obezbijeden prostor glavnog depoa CNB. Potrebno je uraditi i novu prezentaciju i reviziju tekućih crnogorskih časopisa (1946-2011).

Takođe, da bi reorganizacija i nova prezentacija fondova ovog Odjeljenja bila u potpunosti završena, potrebno je povući, evidentirane monografske publikacije iz osnovnog fonda CNB i pripojiti ih monografskim publikacijama fonda „Montenegrina“ u Muzejskom odjeljenju, kako bi cjelina bila kompletna.

U Odjeljenju se planira nastavak retrospektivne obrade sa redakcijom monografskih publikacija u COBISS-u **legata Nikole Đonovića i legata dr Pavla Mijovića**. Potrebno je uraditi i retrospektivnu obradu sa redakcijom periodičnih publikacija **legata dr Pera Šoća**, kako bi se mogao štampati Katalog ovog legata.

Biće nastavljen i rad na unosu inicijalnih zapisa legata, i to **legata Dušana Gvozdenovića i legata dr Dušana J. Martinovića**, za elektronski katalog.

Planira se i početak rada na obradi u COBISS-u starih crnogorskih časopisa (1835-1945).

Na će se obavljati redovni poslovi: preuzimanje monografskih publikacija i njihov odgovarajući smještaj, pruzimanje periodičnih publikacija, njihova tehnička obrada, evidentiranje, povezivanje i odgovarajući smještaj. Takođe će se raditi i na kompletiranju fondova, na osnovu evidentiranih deziderata.

Fond starih crnogorskih novina (1871-1945) Muzejskog odjeljenja se nalazi u tako lošem stanju, da se ne bi trebao davati na korišćenje, iako je najviše tražen od strane korisnika. Ovaj fond bi trebalo trajno zaštititi (konzervacijom-restauracijom), mikrofilmovati i digitalizovati i na taj način koristiti. Započeti poslovi na mikrofilmovanju i digitalizaciji na osnovu Plana prioriteta kontinuirano se odvijaju u Centru za digitalizaciju i mikrofilmovanje. Projekat će biti nastavljen i u 2012. godini, izdvajanjem naslova stare crnogorske periodike prema početnim slovima, azbučno.

U **Zbirci stare i rijetke knjige** će se obavljati sljedeći poslovi: popunjavanje Zbirke, adekvatni smještaj publikacija, rad sa korisnicima. Biće nastavljen rad na obradi sa redakcijom knjiga iz ove Zbirke za elektronski katalog.

U **Konzervatorsko-restauratorskoj radionici** će se nastaviti rad na konzervaciji-restauraciji Zbirke stare i rijetke knjige, koji se radi prema Projektu Zavoda za zaštitu spomenika kulture RCG na Cetinju. Započeti, pa prekinuti rad na povezivanju konzervirano-restauriranih knjiga, u ovoj godini mora biti nastavljen. Za povezivanje je pripremljeno oko 350 primjeraka, od kojih je za većinu potreban kožni povez. Konzervatorsko-restauratorska radionica će saradivati sa Centrom za digitalizaciju i mikrofolmovanje bibliotečkog materijala CNB.

Kontinuirano će se raditi sa korisnicima. U cilju poboljšanja uslova ovog segmenta rada, osim fotokopir-aparata koji Odjeljenje ima, bilo bi potrebno obezbijediti i skener, jer je za veliki dio građe iz fondova Muzejskog odjeljenja, fotokopiranje zabranjeno Pravilnikom o korišćenju fondova CNB.

Obavljaće se i organizacioni, administrativni poslovi i dr.

Da bi Odjeljenje moglo da realizuje planirane poslove u ovoj godini, potrebno je uposliti jednog bibliotekara-redaktora za bibliografsku obradu rijetke knjige u COBISS-u.

ODJELJENJE ZA RAZVOJ BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

Rukovodilac Vjenceslava Ševaljević

COBISS centar Crne Gore

U COBISS centru se u 2012. godini planira umrežavanje u sistem COBISS.CG Narodne biblioteke Tivat i eventualno Narodne biblioteke Plužine ili Žabljak.

Stručni saradnik će biti angažovan na izradi novih i promjenama u postojećim UDK šifrarnicima po zahtjevima biblioteka, popunjavaće evidencione tabele na direktorijumu VBCGHOME, vršiće izrade novih Zapisnika o fondu za sve postojeće članice sistema s obzirom da se do kraja godine planira prelazak svih preostalih 16 biblioteka na COBISS 3 aplikaciju u dijelu vođenja podataka o fondu, kao i za novouključene biblioteke.

Redaktor uzajamnog kataloga će akcenat staviti na kontroli zapisa 14 bibliotekara koji su prošle godine dobili licencu za uzajamnu katalogizaciju.

Planira se kontrola zapisa u lokalnim bazama 11 narodnih biblioteka, Univerzitetske biblioteke i 7 visokoškolskih biblioteka.

Sistem inženjeri će biti angažovani na redovnim zadacima tehničkog odražavanja, kako lokalne baze CNBCT i lokalnih baza podataka biblioteka koje su smještene na serveru CNBCT, kao i uzajamne baze podataka. Biće angažovani na održavanju servera za COBISS3 aplikacije i za održavanje HELP deska za potrebe članica koje će prelaziti na COBISS3. Vršiće dnevna, mjesečna, nedjeljna i godišnja snimanja podataka (BACK-up), kao i instaliranje lokalnih baza za novouključene biblioteke u sistem COBISS. Vršiće i održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci, otklanjanje manjih kvarova na računarima, reinstalaciju Windows-a na računarima, instaliranje antivirus programa, stopiranje user-a u bazi za licence COBISSLIC, produžavanje trajanja user-a i promjene passworda.

Edukacija

U Odjeljenju se planira organizovanje sljedećih kurseva:

Upotreba programske opreme COBISS2/Katalogizacija – početni

1. termin : 19-24.03.(3 +2dana) (predavači iz VBCG)
2. termin : 08-13.10.(3+2 dana) (predavač iz VBCG)

Upotreba Upotreba programske opreme COBISS2/ Katalogizacija - serijske publikacije

1. termin - 09 i 10.04. (2 dana) – predavač iz IZUM-a

Upotreba programske opreme COBISS3/Preuzimanje zapisa i fond

1. termin 30.01-02.02.2012.(3 dana) (predavač iz VBCG)
2. termin: 28.05-31.05. 2012.(3 dana) (predavač iz VBCG)
3. termin: 07.11-10.11.2012.(3 dana) (predavač iz VBCG)

Upotreba programske opreme COBISS3/Fond-Serijske publikacije

1. termin: 31.05-01.06.2012.(2 dana) (neophodno prisustvo predavača iz IZUM-a koji treba da ocijeni predavača iz VBCG)
2. termin: 10.11-12.11.2012.(2 dana) (predavač iz VBCG, pod uslovom da dobije licencu, odnosno da bude moguće da jednom asistira u VBS)

Napomena: Bibliotekar-redaktor Vesna Kovačević bi trebalo da bude još jednom asistent u VBS za kurs COBISS3/Fond - serijske publikacije, pa tek onda može polagati za predavača u VBCG u maju mjesecu.

Takođe, stručni saradnik Đurđa Martinović treba dva puta da asistira za COBISS 3/ Nabavku i COBISS 3/Međubibliotečku pozajmicu (najvjerojatnije u VBS), kako bi mogla polagati za predavača. Tek nakon toga, moguće je organizovati kurs u Crnoj Gori, što je uslovljeno malim brojem biblioteka članica sistema COBISS.CG. Pored toga, pitanje je da li će se u svim bibliotekama odmah preći i na korišćenje segmenata COBISS 3 - Nabavka i Međubibliotečka pozajmica. Postoji mogućnost da se krajem godine (u novembru) u COBISS centru Crne Gore organizuje po jedna grupa i za COBISS3/Nabavka i COBISS3/Međubibliotečka pozajmica.

Na oba kursa je potrebno prisustvo instruktora iz IZUM-a, kako bi stručni saradnik Đurđa Martinović, koja će voditi kurseve, mogla da dobije licence za samostalno izvođenje kurseva.

Matična služba

U cilju obavljanja stručnog nadzora, u junu 2012. godine, planira se obilazak 20 narodnih/gradskih biblioteka, Univerzitetske biblioteke i Biblioteke CANU.

Ova služba će voditi evidencije, statistike i pregledе o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Na osnovu Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra biblioteka na teritoriji Crne Gore pristupiće se izradi centralnog registra svih crnogorskih biblioteka.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilmova

U okviru Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilmova tokom 2012. godine, vršiće se mikrofilmovanje sljedećih naslova sa azbučnog popisa stare crnogorske periodike:

“Boka kotorska”, “Boka” – kalendar, “Boka” – list, “Bokeški vjesnik”, “Borba”, “Brđanin”, “Dan”, “Dnevni list”, “Domaći list”, “Dragoljub”, “Durmitor”, “Epoha”, “Gazzetta ufficiale”, “Glas Boke”, “Glas Boke” – iz drugog perioda, “Glas Crnogorca” (1941), “Glas Crnogorca” (1942/1943), “Glas Crnogorca = La voce del Montenegro”, “Glas nacionalista”, “Glas naroda”, “Glas Zete”.

Planira se izrada i pohrana ukupno **50** mikrofilmova iz fonda stare crnogorske periodike.

Za potrebe ažuriranja Digitalne biblioteke Crne Gore. potrebno je da početkom 2012. godine Komisija za odabir građe za digitalizaciju napravi dalji plan i selekciju građe iz pojedinih zbirki za digitalizaciju.

Planira se završetak skeniranja svih naslova koji nijesu završeni u toku 2011. godine. To je časopis “Zetski glasnik” (10 godišta) i, iz fonda stare i rijetke knjige “Epistolae sancti Hieronymi” iz 1496. godine, kao i 7 rukopisnih knjiga – ljekaruša, sa ukupno 715 strana i 586 listova.

Takođe se planira, početkom 2012. godine, postavljanje on line Crnogorske bibliografije (32 toma) i izdavanje DVD sa digitalizovanom građom.

ODJELJENJE ZA ZAJEDNIČKE I OPŠTE POSLOVE

Rukovodilac Radmila Drašković

Odjeljenje za zajedničke i opšte poslove planira redovno i ažurno obavljanje pravno-administrativnih i finansijsko-računovodstvenih poslova, poslova na redovnom održavanju objekata, kao i poslova iz domena javnih nabavki, što je naročito važno za cijelokupnu djelatnost CNB.

Pravno-kadrovske i administrativne poslove

U 2012. godini prioritet će biti izrada novog Statuta Biblioteke i novih normativnih akata o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta. Ovi poslovi su prevashodno uslovljeni donošenjem odluke Vlade Crne Gore o promjeni naziva, odnosno o organizovanju CNB kao nacionalne biblioteke, nakon čega će navedeni akti biti dostavljeni Ministarstvu na saglasnost. Takođe, Savjet Biblioteke, koji je imenovan Rješenjem Vlade Crne Gore u avgustu 2011. godine, donijeće Poslovnik o radu savjeta.

Kako predstoji izmjena važećeg Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture, to će nakon njegovog potpisivanja, odnosno stupanja na snagu, biti potrebno revidirati postojeće ugovore o radu zaposlenih. Shodno tome, služba će napraviti odgovarajuće anexe postojećih ugovora o radu.

Sredinom 2010. godine godine usvojeni su Zakon o bibliotečkoj djelatnosti, Zakon o zaštiti kulturnih dobara, i u skladu sa njima (2011. godine) većina odgovarajućih podzakonskih akta. To će usloviti praćenje njihove primjene i donošenje odgovarajućih pojedinačnih akata u skladu sa zakonskim promjenama.

Planira se izrada akta o normiranju radnih mesta, u cilju racionalnijeg korišćenja radnog vremena.

Planira se izrada Pravilnika o korišćenju bibliotečkih fondova i Liste kategorija za izlučivanje registratorskog materijala.

Imajući u vidu da projekt „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike“ u centralnom depou nije okončan, a pokazao se kao veoma koristan za organizaciju smještajnog prostora, to će Biblioteka, odmah nakon ponovnog objavljivanja oglasa preko ZZZ Crne Gore blagovremeno konkurisati za ponovno učešće u projektu „Javni rad“. U tom smislu će se pripremiti odgovarajuća dokumentacija, i u slučaju uspjeha na konkursu, napraviće se ugovori o radu sa angažovanim nezaposlenim licima.

U biblioteci su radno angažovana četiri izvršioca, po saglasnosti Ministarstva finansija, na određeno vrijeme od dvije godine, čiji ugovori o radu ističu početkom aprila tekuće godine. Sobzirom na izmjene Zakona o radu, po kojima je ograničeno trajanje ugovora o radu na određeno vrijeme, Biblioteka će se obratiti Ministarstvu finansija za dobijanje saglasnosti da se predmetni ugovori o radu produže, shodno Zakonu.

U Odjeljenju će se svakodnevno obavljati poslovi koji podrazumijevaju: blagovremenu izradu odgovarajućih ugovora i rješenja iz oblasti radnih odnosa, prijave (odjave) zaposlenih kod nadležnih fondova, izradu raznih dopisa, statističkih izvještaja, praćenje propisa i njihovu primjenu, davanje tumačenja propisa, saradnju i korespondenciju sa

resornim Ministarstvom, Ministarstvom finansija (i ostalim po potrebi), vođenje evidencija prisutnosti-otsutnosti zaposlenih i dr. aktivnosti.

Kadrovske promjene/potrebe

Biblioteka će biti angažovana na obuci jednog pripravnika u trajanju od godinu dana, kroz program „Posao za Vas“ Uprave za kadrove Crne Gore i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

S obzirom da Biblioteci nedostaje 12 izvršilaca shodno Aktu o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, to će tražiti saglasnost od Ministarstva finansija za popunjavanje svih sistematizovanih radnih mesta.

U ovom periodu postoji zakonska mogućnost da 10 izvršilaca raskine radni odnos po osnovu penzionisanja.

Već duže vrijeme se u Odjeljenju osjeća potreba za zapošljavanjem jednog referenta za tehnička pitanja, jednog baštovana, jedne radnice na održavanju čistoće u COBISS centru i jedne radnice na održavanju čistoće, zbog odlaska izvršioca u penziju.

Finansijsko-računovodstveni poslovi

Finansijsko-računovodstveni poslovi će se odvijati po znatno izmjenjenoj finansijskoj proceduri, s obzirom na to da će se obračun zarada zaposlenih Biblioteke ubuduće obavljati direktno od strane Ministarstva finansija, kome će služba računovodstva dostavljati evidenciju zaposlenih, sa ostvarenim časovima rada.

U skladu sa tim, redovno će se pratiti i primjenjivati računovodstveni i drugi propisi.

Služba će u predviđenom roku izraditi obračun novčanih tokova za 2011. godinu i dostaviti ga Ministarstvu finansija.

Tokom godine, redovno će se dostavljati Ministarstvu finansija mjesecni izvještaji o ostvarenju sopstvenih prihoda, kao i kvartalni izvještaji o poslovanju Biblioteke. Blagovremeno će se dostaviti Poreskoj upravi obračun o isplaćenim zaradama za 2010. godinu za zaposlene, a Fondu PIO obrasci M4.

Usaglašće se knjigovodstveno stanje sa izvještajem Komisije za popis osnovnih sredstava, te amortizacija istih. Više se uskladijanje obaveza i potraživanja, vođenje potrebnih evidencija. Svakodnevno će se obavljati poslovi fakturisanja, uplate računa, obračunavanje dnevnicu za službena putovanja, uplate po raznim ugovorima i sl. Krajem avgusta, finansijsko-računovodstvena služba će pripremiti budžetski plan za 2012. godinu.

Služba održavanja objekata

Ukoliko bude finansijskih mogućnosti, u Odjeljenju se planira nabavka nedostajućih protivpožarnih aparata, kao i crijeva za postojeće hidrante.

Služba za održavanje objekata naročito ima problema u toku zimskog perioda, jer su domari angažovani i kao ložaci, pa ne postoji tehničko lice koje bi u ovom periodu bilo stalno angažovano na održavanju objekata. U ljetnjem periodu se javlja problem održavanja parka u krugu bivšeg Italijanskog poslanstva, koji predstavlja javni prostor sa velikim brojem posjetilaca, te bi u skladu sa pripremom nove sistematizacije trebalo predvidjeti jednog baštovana. Takođe, očekuje se saglasnost Ministarstva kulture za izdavanje u zakup teniskog igrališta u krugu zgrade Italijanskog poslanstva, nakon čega će se isto privesti namjeni.

Javne nabavke

Do kraja februara 2012. godine, službenik za javne nabavke će pripremiti izvještaj o ostvarenim nabavkama za 2011. godinu. Tokom godine će se pratiti realizaciju plana za 2012. godinu, koji je dostavljen u prilogu.

Službenik za javne nabavke će učestvovati u pripremama tenderske i druge dokumentacije, sprovoditi postupke javne nabavke i voditi evidenciju postupaka. Do kraja decembra 2012. godine, pripremiće i dostaviti plan za 2013. godinu Direkciji za javne nabavke Crne Gore.

**PLAN
raspodjele sredstava opredijeljenih budžetom za 2012. godinu**

SINTETIKA	OPIS	PLAN raspodjele sredstava opredijeljenih budžetom za 2012. godinu
		DOBIJENO RASPODJELOM SREDSTAVA ZA 2012. GODINU
4	IZDACI	1.054.061,40
41	Tekući izdaci	1.005.060,40
411	Bruto zarade i doprinosi na teret posl.	739.553,41
412	Ostala lična primanja	21.375,00
412-1	Nak. za topli obrok	
412-2	Nak. za god. odmor	
412-3	Nak. za prevoz	7.000,00
412-4	Jubilarne nagrade	9.075,00
412-5	Ostale naknade	5.300,00
413	Rashodi za materijal i usluge	221,932,00
413-1	Rashodi za materijal	12.700,00
413-2	Rashodi za službena putovanja	3.880,00
413-3	Rashodi za reprezentaciju	1.552,00
413-4	Rashodi za energiju	105.000,00
413-5	Rashodi za telefonske usluge	6.300,00
413-6	Rashodi za poštanske usluge	6.000,00
413-7	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	1.000,00
413-8	Usluge prevoza	1.500,00
413-9	Ugovorene usluge	84.000,00
414	Tekuće održavanje	14.000,00
414-2	Tekuće održavanje građevinskih objekata	9.000,00
414-3	Tekuće održavanje opreme	5.000,00
418	Ostali izdaci	8,200,00
418-1	Komunalne naknade	7.000,00
418-3	Takse	200,00
418-4	Ostalo	1.000,00
441	Kapitalni izdaci	49.000,00
441-5	Izdaci za opremu	49.000,00

RASPODJELA SREDSTAVA DOBIJENIH SOPSTVENIM PRIHODIMA

SINTETIKA	ANALITIKA	OPIS		
			I program	UKUPNO
		IZDACI	21.375,00	21.375,00
412		Ostala lična primanja		
	412-5	Naknada za prevoz	7.000,00	7.000,00
	412-6	Jubilarne nagrade	9.075,00	9.075,00
	412-7	Otpremnine	2.200,00	2.200,00
	412-9	Ostale naknade		3.100,00
413		Rashodi za materijal i usluge		
	413-1	Rashodi za materijal		
	413-3	Rashodi za reprezentaciju		
	413-7	Bankarske usluge		
	413-9	Ugovorene usluge		

Prilog 1

CRNA GORA
Ministarstvo finansija
Uprava za javne nabavke

CENTRALNA NARODNA BIBLIOTEKA „ĐURĐE CRNOJEVIĆ“

U skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama (»Službeni list CG«, broj 42/11) Centralna narodna biblioteka »Đurđe Crnojević« Cetinje, donosi,

PLAN JAVNIH NABAVKI ZA 2012. GODINU

JAVNE NABAVKE								
R e d n i b r o j	Predmet javne nabavke	Naziv odnosno Opis	Procijenjena vrijednost javne nabavke	Vrsta postupka javne nabavke	Okvirno vrijeme pokretanja postupka	Konto odnosno budžetska pozicija	Iznos na kontu odnosno budžetskoj poziciji	Izvor finansiranja
1	Robe	Kanc.pot-repštine	3.700	8	I-II	413-1	12.700	Budž -et CG
2		Sreds.za čišćenje	2.000	8	I-II	413-1	12.700	
3		Raz.vrste papira	3.000	8	V-VI	413-1	12.700	
4		Fot.filmo -vi	2.000	8	VII-VIII	413-1	12.700	
5		Rafini.na -ftni pr.	4.000	8	II-III	413-4	105.000	
6		Lož ulja	24.000	8	I-II	413-4	105.000	

7		Lož ulja	50.000	1	VIII-IX	413-4	105.000	
8		Mat.za održ.obj.	2.000	8	VI-VII	414-2	9.000	
9		Motorno vozilo	14.000	8	VII-IX	441-5	49.000	
10		Kompjut er. opre.	10.000	8	IV-VI	441-5	49.000	
11		Namješt. za biblio.	14.000	8	X-XII	441-5	49.000	
12		Oprema za bibl.	10.000	8	VIII-IX	441-5	49.000	
UKUPNO:			138.700					
13	Radovi	Rad. na objektim	5.000	8	VII-XI	414-2	9.000	Budž -et CG
UKUPNO:			5.000					
14		Održav. kotlova	3.000	8	VII-VIII	414-3	5.000	
15	Usluge	Štampa	10.000	8	IX-XI	413-9	84.000	Budž -et CG
16		Usluge osigura- nja	1.000	8	II-III	413-9	84.000	
UKUPNO:			14.000					
UKUPNO: 157.700,oo								

Jelena Đurović
D i r e k t o r